

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3822

Vragen van het lid **Van der Lee** (GroenLinks) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *noodsteun voor Haïti* (ingezonden 19 augustus 2021).

Antwoord van Minister **De Bruijn** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 23 augustus 2021).

Vraag 1

Kunt u, in het licht van de verwoestende aardbeving van 14 augustus, een omschrijving geven van de huidige humanitaire, sociaaleconomische en politieke situatie in Haïti?

Antwoord 1

Haïti is het armste, dichtstbevolkte en dunstbeboste land van het westelijk halfmond. Armoede, werkloosheid en honger (40% bevolking voedselonzeke) nemen nog altijd toe. Bovendien is Haïti bijzonder kwetsbaar voor natuurrampen, zoals de aardbeving van zaterdag en de daaropvolgende tropische storm Grace laten zien. De gevolgen van klimaatverandering vormen voor het eiland Hispaniola (Dominicaanse Republiek en Haïti) een aanzienlijk risico met additioneel destabiliserend effect.

Daarbij kent Haïti een zeer fragiele en instabiele politieke situatie. Na de moord op president Moïse, nu zes weken geleden, loopt het onderzoek naar de toedracht stroef. Rechters en anderen betrokken bij het onderzoek worden bedreigd. Het Haïtiaanse parlement staat sinds begin 2020 buitenspel, na een conflict met de vermoorde president.

Op 24 maart jl. bracht VN Veiligheidsraad een Presidentiële Verklaring uit, waarin een oproep wordt gedaan aan de Haïtiaanse autoriteiten om parlementaire en presidentiële verkiezingen te organiseren. Verder wordt het belang van onafhankelijke rechtspraak en de rechtsstaat onderstreept en bezorgdheid geuit over de mensenrechten- en humanitaire situatie. Ook wordt een oproep gedaan aan de internationale gemeenschap Haïti te steunen om de urgente uitdagingen het hoofd te bieden en de voorwaarden te creëren om vrije en democratische verkiezingen te organiseren. Dat is niet evident in een land waar maar een derde van de bevolking geregistreerd is en buurten geïnfiltrerd en gedomineerd worden door gewapende groeperingen.

Vraag 2

Wat is de inschatting van de Verenigde Naties, of van andere instanties, met betrekking tot de benodigdheden voor humanitaire steun voor de slachtoffers? Hoeveel humanitaire steun is tot op heden toegezegd door de internationale gemeenschap?

Antwoord 2

Naar schatting zullen 500.000 mensen humanitaire hulp nodig hebben. Bijna 80.000 huizen en gebouwen zijn beschadigd en een deel zelfs verwoest. Hierdoor zijn mensen dakloos en is behoefte aan noodopvang. Ook is er vraag naar medische zorg.

Het *Central Emergency Response Fund* (CERF) van de VN heeft USD 8 miljoen beschikbaar gesteld om levensreddende hulp te bieden op het gebied van gezondheidszorg, schoon water, noodopvang en sanitaire voorzieningen. Nederland is een van de grootste donoren van het CERF. De Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen (IFRC) heeft een oproep gedaan voor USD 10,9 miljoen ter ondersteuning van het Haïtiaanse Rode Kruis om noodhulp te verlenen. De EU maakt ongeveer EUR 3,5 miljoen vrij voor het verstrekken van medische hulp aan overbelaste ziekenhuizen, het voorzien in schoon drinkwater en onderdak. USAID heeft een *Urban Search and Rescue*-team ingezet op verzoek van Haïti.

Vraag 3

Klopt het dat Nederland tot nu toe via het Rode Kruis bijdraagt aan ondersteuning van de slachtoffers?¹ Gaat het daarbij om eerder toegezegde, ongeoormerkte bijdragen? Of ook om additionele steun?

Antwoord 3

Nederland draagt via de jaarlijkse blokallocatie aan het Nederlandse Rode Kruis (NRK) EUR 400.000 bij aan het *emergency appeal* van de International Federation of the Red Cross (IFRC). De blokallocatie is een ongeoormerkte bijdrage waaruit het NRK kan putten voor snelle en efficiënte respons.

Vraag 4

Hoeveel middelen waren voor 2021 gereserveerd voor acute crises, en voor blokallocaties via de Dutch Relief Alliance voor acute crises? Hoeveel van deze middelen zijn tot op heden ingezet voor acute crises?

Antwoord 4

Jaarlijks wordt een reservering gemaakt voor ondersteuning van acute respons van EUR 15 mln. Van deze reservering resteert nog EUR 2,2 mln. De Dutch Relief Alliance (DRA) ontvangt, net als het NRK, een acute blokallocatie van EUR 15 mln. Blokallocaties worden op initiatief van de organisaties, tijdig en op basis van noden ingezet. De DRA heeft inmiddels EUR 11,5 mln van de bijdrage ingezet voor acute respons.

Vraag 5

Bent u bereid om additionele middelen vrij te maken voor steun aan Haïti uit de middelen voor acute crises? Zo ja, hoeveel? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

De inzet van een patrouilleschip van Defensie op verzoek via het *EU Civil Protection Mechanism* (UCPM) op 17 augustus, zal vanuit de acute middelen betaald worden. De geraamde kosten bedragen ongeveer EUR 1,7 mln; het UCPM zal een deel van de kosten op zich nemen.

Vraag 6

Op welke manier ziet de internationale gemeenschap er op toe dat de lessen die zijn geleerd bij de verlening van noodsteun en steun voor wederopbouw in de nasleep van de aardbeving in 2010 worden toegepast?

¹ Tweet van @ministerBHOS, d.d. 16 augustus 2021, <https://twitter.com/ministerBHOS/status/1427356449286537218>

Antwoord 6

Op basis van de lessen die zijn getrokken uit de aardbeving van 2010, doet de Haïtiaanse overheid de oproep om gebruik te maken van de nationale expertise en capaciteiten in Haïti. Ter ondersteuning van de regionale respons-inspanningen heeft de *Caribbean Disaster Emergency Management Agency* (CDEMA) haar *Regional Response Mechanism* geactiveerd en zal op verzoek van de Haïtiaanse regering een *CARICOM Operational Support Team* (COST) inzetten om coördinatie en operationele ondersteuning te bieden. Beide organisaties zijn aangesloten bij het internationale netwerk voor alertering van en respons op crises en rampen. Van dat netwerk is Nederland ook onderdeel, via het UCPM van de Europese Unie. Via deze systemen wordt de inzet van de internationale gemeenschap gecoördineerd en hulpvraag en -aanbod op elkaar afgestemd.